

Toelichting

1.	Voorwoord	3
2.	Schoolexamen en beoordeling	3
3.	Rekenen.....	4
4.	Examenarchief.....	4
5.	Het PTA.....	5
	5.1 Opbouw	5
	5.2 Cohort.....	5
	5.3 Wijzigingen PTA.....	6
6.	Data (deze data zijn van toepassing voor het schooljaar 2026-2027)	6
7.	Onregelmatigheden.....	6
	7.1 Onregelmatigheid.....	6
	7.2 Niet aanwezig	7
	7.3 Te laat.....	8
	7.4 Niet aanwezig	8
8.	Herkansen	9
9.	Centraal examen in een eerder leerjaar/afwijkende wijze examinering.....	9
10.	Afstroomprogramma naar een examenklas/ afstroom 3 HAVO naar 4TL	10
11.	Slaag/zakregeling	10
12.	Examencommissie/ functie eindexamensecretaris	10
13.	Bezwaar maken en Commissie van Beroep.....	11
14.	a. Soorten schoolexamens (SE) en b. Terminologie toetsingsvorm:.....	11
	a. Soorten schoolexamens (SE).....	11
	b. Terminologie toetsingsvorm	12
15.	Gang van zaken afname schoolexamens en examens.....	12
16.	Slotbepaling	13
17.	Begrippenlijst.....	13
18.	Algemeen ZAAM-Examenreglement	14

1. Voorwoord

Rondom de examinering zijn verschillende regels en procedures. Deze regels en procedures worden vastgesteld op het niveau van de school en van het schoolbestuur. Het examenreglement op het niveau van het schoolbestuur is het algemene ZAAM-examenreglement. Dit reglement is terug te vinden op de laatste bladzijdes van dit document.

Punt 2 t/m 17 gaat over de afspraken en over de route naar het schoolexamen op schoolniveau. De regels en procedures op het niveau van de school staan ook in deze toelichting vermeld.

Daarnaast zijn er de afspraken die landelijk zijn vastgesteld terug te vinden op www.examenblad.nl.

2. Schoolexamen en beoordeling

De eindexamenperiode voor vmbo-t bestaat uit twee leerjaren (de derde en de vierde klas). In die periode komt het schoolexamencijfer tot stand (SE-cijfer).

Het SE-cijfer wordt opgebouwd uit de resultaten van de PTA-schoolexamens die gedurende twee leerjaren worden afgenomen: een klein deel in het voorexamenjaar (leerjaar 3) en het merendeel in het examenjaar (leerjaar 4). Deze schoolexamens dragen samen bij aan het eindcijfer (SE) per vak, waarbij het totaal van al deze PTA-schoolexamens uiteindelijk 100% van het SE-cijfer vormt. De behaalde resultaten zijn terug te vinden in de cijferregistratie van Magister.

Er zijn vier verplichte vakken die alleen met een schoolexamen worden afgesloten:

- Maatschappijleer
- Kunstvakken inclusief Culturele en Kunstzinnige Vorming
- Loopbaan en Ontwikkeling Begeleiding (LOB)
- Lichamelijke Opvoeding

Vakken hebben allen een PTA.

1. Het vak Maatschappijleer is een schoolexamenvak en wordt in leerjaar vier afgesloten met een SE cijfer. Er is dus geen CE voor dit vak. Het eindcijfer telt wel volwaardig mee in de slaag/zakregeling. Als na afronding van het vak blijkt dat het gemiddelde cijfer voor dit vak lager is dan 6.5, dan wordt de leerling een herkansing aangeboden. Het cijfer dat de leerling haalt voor de herkansing vervangt het eindcijfer van maatschappijleer. De herkansing gaat over alle stof die in het PTA is behandeld. In leerjaar 3 wordt er al één PTA voor het vak afgenomen. Dit cijfer wordt met de andere cijfers die behaald worden in leerjaar 4 gemiddeld tot één afgerond cijfer voor het SE.

Lichamelijke Opvoeding, LOB en KCKV worden beoordeeld met onvoldoende/voldoende of goed. Aan het einde van de vierde klas, tien dagen voor aanvang van het eerste tijdvak, moeten deze vakken met een voldoende worden afgerond. Zie algemene ZAAM-examenreglement.

Naast deze vier verplichte onderdelen maakt iedere examenkandidaat een profielwerkstuk. Om te kunnen diplomeren moet het profielwerkstuk met een voldoende worden beoordeeld, voordat de leerling deel gaat nemen aan het CE.

Het inleveren van werk behorend bij het profielwerkstuk of een praktische opdracht op of voor de deadline is verplicht. Overschrijding van de deadline geldt als onregelmatigheid en wordt als zodanig behandeld volgens de daarvoor geldende procedure.

De beoordeling van een schoolexamen geschiedt aan de hand van een door de vaksectie vastgesteld correctiemodel, waarmee de beoordeling voor de leerling inzichtelijk wordt gemaakt. Na elk schoolexamen wordt het gemaakte werk door de docent aan de leerling ter inzage gegeven. Inzage in het gemaakte werk kan tot twee weken na de beoordeling van het werk. Als er volgens de leerling iets niet klopt, dient deze dit binnen twee schooldagen aan de docent kenbaar te maken. Wanneer de leerling er in een gesprek met de docent niet uitkomt, kan men een klacht indienen bij de examencommissie (examencommissie@bnc.nu) die volgens de daarvoor geldende procedure zal worden behandeld. In het algemene ZAAM-examenreglement wordt vermeld hoe de cijfers vastgesteld worden. Per vak wordt het gewogen gemiddelde van de in het PTA genoemde schoolexamen en opdrachten bepaald op één decimaal nauwkeurig, waarbij een gemiddelde met twee decimalen of meer decimalen achter de komma wordt afgerond naar boven (dus 5,45 wordt 5,5). Dit cijfer vormt het gemiddelde schoolexamencijfer.

3. Rekenen

Leerlingen die geen eindexamen Wiskunde doen, zijn verplicht om het vak Rekenen te volgen. Leerlingen die in het voorexamenjaar besluiten om geen Wiskunde meer te volgen en hierin geen eindexamen zullen doen, volgen in het voorexamenjaar het vak Rekenen. Zij sluiten het vak Rekenen aan het einde van het voorexamenjaar af. Voor Rekenen worden PTA-schoolexamen afgenomen. Het resultaat voor Rekenen telt niet mee bij het bepalen of een leerling slaagt voor het vmbo-diploma, maar het behaalde cijfer wordt wel opgenomen op de cijferlijst bij het diploma.

Leerlingen die in het examenjaar besluiten om geen eindexamen Wiskunde af te leggen, moeten in plaats daarvan het vak Rekenen volgen en het bijbehorende schoolexamen Rekenen afleggen. Een leerling kan niet eerst het eindexamen Wiskunde afleggen en vervolgens besluiten om Wiskunde niet te laten meetellen of alsnog Rekenen als vervangend vak te doen. Voor leerlingen die geen eindexamen Wiskunde afleggen, is het behalen van een resultaat voor Rekenen verplicht.

4. Examenarchief

Van elke leerling wordt het schriftelijk examenwerk bewaard tot minstens 6 maanden na het afronden van zijn/haar examen. Dit examenwerk wordt bewaard in het examenarchief. Al het examenwerk dat gemaakt wordt, wordt gedurende twee weken na de bekendmaking van de beoordeling ter inzage gelegd voor belanghebbende. In die week kan protest aangetekend worden tegen de beoordeling bij de betreffende examinerator. Als deze en de leerling er samen niet uitkomen, kan de leerling samen met zijn ouders een protest indienen bij de examencommissie.

Schoolvakanties en ziekte van de leerling hebben een opschortende werking van maximaal twee weken. De examencommissie bewaart, naast al het gemaakte werk, van alle gegeven schoolexamen tenminste één exemplaar van de opgaven en een correctievoorschrift inclusief normering tot 1 januari volgende op het CE.

5. Het PTA

5.1 Opbouw

In het Programma van toetsing en Afsluiting (het PTA) staat per vak hoe het SE-cijfer is opgebouwd. Per vak staat geschreven

- De studie
- Vak
- Inleiding
- Moment: periode
- Wijze van toetsing bijv. schriftelijk of mondeling enz.
- Herkansing: ja of nee
- Het kolomnummer zoals in Magister staat
- Eindtermen en de link naar Examenblad waar deze exameneenheden per vak staan toegelicht.
- Weegfactor
- Leerstof
- De duur of deadline van het werk
- De toegestane hulpmiddelen*

* bij alle vakken mag een woordenboek Nederlands gebruikt worden tenzij anders is vermeld. De woordenboeken worden door school verstrekt.

Bij de moderne vreemde talen mogen de woordenboeken naar en van de doeltaal gebruikt worden tenzij anders staat vermeld. Wij verstrekken beide woordenboeken.

Voor het vak NASK1 en NASK2 mag er een BiNas worden gebruikt. Deze wordt door de school verzorgd.

Voor de vakken waar een rekenmachine nodig is mag alleen de CASIO fx-82EX worden gebruikt, andere machines zijn niet toegestaan.

Het gebruik van generatieve AI (kunstmatige intelligentie) voor alle onderdelen van het schoolexamen is niet toegestaan, tenzij de docent per vak en per onderdeel van het schoolexamen nadere specifieke criteria aangeeft voor toegestaan gebruik.

5.2 Cohort

In het PTA wordt het programma van twee leerjaren beschreven. Die twee jaar bestaan wat betreft het SE uit 7 perioden van ongeveer 9 weken. Leerjaar 3 bestaat uit vier perioden en het vierde leerjaar kent drie perioden (na de derde periode in leerjaar 4 starten de centrale examens). Na de laatste periode in leerjaar 4 worden geen schoolexamens meer afgenomen, en start de laatste voorbereiding plaats op het centrale examen (CE). Deelname aan de geplande schoolexamens is verplicht.

Voor aanvang van de centrale examens levert de school de SE-cijfers aan bij de Inspectie voor het Onderwijs. De examenkandidaat, examensecretaris en directeur tekenen vooraf voor akkoord. De definitieve SE-cijfers zijn eindcijfers per vak, welke zijn afgerond tot een resultaat met één cijfer achter de komma (dus 5.45 wordt 5.5). Voorwaarde voor toelating voor het centraal examen is dat het schoolexamen volledig is afgesloten, zie algemene ZAAM-examenreglement.

5.3 Wijzigingen PTA

In bepaalde gevallen kan het noodzakelijk zijn een aanpassing in het PTA door te voeren. In dat geval worden examenkandidaten, hun ouders en de inspectie hiervan vooraf schriftelijk op de hoogte gesteld.

Data (deze data zijn van toepassing voor het schooljaar 2026-2027)

SE-weken

Periode 1/5	Don 22/10 t/m Woe 28/10 2026
Periode 2/6	Vrij 15/1 t/m Vrij 22/1 2027
Periode 3/7	Ma 5/4 t/m Vrij 9/4 2027
Periode 4	Di 22/6 t/m Di 29/6 2027

SE herkansingen

Periode 1/5	Do 19/11 2026
Periode 2/6	Do 11/2 2027
Periode 3	Do 13/5 2027
Periode 7	geen herkansing
Periode 4	geen herkansing

Presentaties profielwerkstukken

Woensdag 2 december 19.00 uur

Centraal Praktijk Examen Beeldende Vorming

Het praktijkexamen BEVO vindt in de week van 15 maart 2027 plaats. Exacte data en tijden worden gecommuniceerd aan het begin van 2027.

Centraal examen

1e tijdvak	Start vrijdag 14 mei 2027 t/m dinsdag 1 juni 2027
Uitslag 1e tijdvak	Woensdag 16 juni 2027
2e tijdvak	Start dinsdag 22 juni t/m dinsdag 29 juni
Uitslag 2e tijdvak	Dinsdag 6 juli 2027
Diplomerings	Dinsdag 6 juli 2027 19.00 uur

Link naar examenrooster: www.examenblad.nl voor rooster 1e en 2e tijdvak.

6. Onregelmatigheden

Onregelmatigheden zoals bijvoorbeeld fraude, (gelegenheid geven tot) spieken (7.1), verhindering bij schoolexamen en tijdig inleveren werk (7.2), te laat komen voor deelname schoolexamen dan wel te laat inleveren van praktisch werk (7.3) en ongeoorloofd verzuim (7.4).

7.1 Onregelmatigheid

Als een onregelmatigheid wordt geconstateerd of vermoed, wordt dit door de docent/surveillant gemeld bij de examencommissie. Onregelmatigheden kunnen zich zowel voorafgaand aan, tijdens als na afloop van een schoolexamen of examen voordoen.

-In geval van een vermoeden of constatering van fraude of een andere onregelmatigheid tijdens de les wordt op het gemaakte werk van de leerling een streep gezet met daarop de tijd en handtekening van de surveillant/docent.

Als een leerling een situatie veroorzaakt waarin de voortgang van het schoolexamen voor andere leerlingen belemmerd wordt, dient hij/zij het lokaal te verlaten. De surveillant vult op het proces verbaal in welke onregelmatigheid is geconstateerd of wordt vermoed en levert dit proces verbaal in bij de examencommissie.

-Indien een leerling AI-toepassingen gebruikt zonder dat dit is toegestaan en dit wordt geconstateerd, wordt dit door de examencommissie beschouwd als een onregelmatigheid. Dit kan leiden tot maatregelen volgens het examenreglement.

-Wanneer een onregelmatigheid wordt vermoed of geconstateerd zoals het te laat inleveren van een werkstuk of het niet maken van schoolexamen wordt dit door de docent gemeld aan de examencommissie.

In alle (andere) gevallen zal de situatie worden besproken in de examencommissie. Wanneer er sprake is van een onregelmatigheid dan worden er één of meerdere maatregelen genomen door de directeur volgens artikel 5 van het Eindexamenbesluit VO.

Ter voorbereiding op het besluit van de examencommissie wordt de leerling in alle gevallen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op de situatie te geven. De examencommissie bepaalt in welke gevallen dit schriftelijk gebeurt en in welke gevallen mondeling, m.a.w. de leerling wordt gehoord door de examencommissie:

Bij schriftelijke voorbereiding wordt de leerling door de examencommissie schriftelijk geïnformeerd over het voornemen om een maatregel op te leggen en wordt de kandidaat in de gelegenheid gesteld om binnen een door de examencommissie te bepalen termijn schriftelijk zijn zienswijze kenbaar te maken.

Wanneer de leerling wordt gehoord door de examencommissie wordt de leerling eveneens schriftelijk geïnformeerd over het voornemen om een maatregel op te leggen en wordt de leerling vervolgens op een door de examencommissie te bepalen dag en tijdstip in de gelegenheid gesteld om te worden gehoord door de examencommissie. De leerling kan zich steeds laten bijstaan door zijn ouders of een andere door de leerling aan te wijzen meerderjarige.

Nadat de kandidaat in de gelegenheid is gesteld om schriftelijk respectievelijk mondeling zijn zienswijze kenbaar te maken, beslist de directeur na advies van de examencommissie over het opleggen van een of meerdere maatregelen. De leerling/ouders worden via een brief geïnformeerd over de maatregel(en). Ouders en leerling kunnen daarna schriftelijk bezwaar aantekenen bij de directeur. Daarna zal de onregelmatigheid en de bijbehorende maatregel gemeld worden bij de inspectie door deze te registreren in het ISD.

In het geval dat beide partijen niet tot overeenkomst komen kunnen ouders en leerling tegen de maatregel(en) in beroep gaan bij de Commissie van Beroep.

7.2 Niet aanwezig

Wanneer een leerling niet in de gelegenheid is om aanwezig te zijn bij een schoolexamen (bijvoorbeeld vanwege ziekte), dient dit door de ouder/verzorger van de leerling ten minste 15 minuten vóór aanvang van het schoolexamen telefonisch te worden gemeld bij de administratie van de school. Vervolgens stuurt de ouder/verzorger een e-mail naar examensecretariaat@bnc.nu, waarin wordt vermeld waarom de leerling niet aanwezig kan zijn.

De administratie geeft de telefonische melding door aan de betreffende docent/surveillant, die de afwezigheid noteert op het proces-verbaal. De e-mail aan het examensecretariaat wordt gebruikt als schriftelijke melding van de reden van afwezigheid.

Dit geldt voor schoolexamens die in de toetsweek worden afgenomen, maar ook voor PTA-schoolexamens die tijdens de reguliere lessen worden afgenomen. Hieronder vallen ook presentaties en in te leveren werk.

Wanneer je niet kan voldoen aan een deadline voor een opdracht dan dien je dit uiterlijk 24 uur van tevoren via e-mail te melden aan de betreffende docent, die dit doorgeeft aan de examencommissie. De examencommissie zal vervolgens bepalen of er sprake is van een legitieme reden, of dat er sprake is van een onregelmatigheid volgens de daarvoor geldende procedure. Leerlingen die een legitieme reden hebben worden in de gelegenheid gesteld het schoolexamen op een ander moment te maken, of krijgen meer tijd voor het afronden van de opdracht. PTA werk dat door leerlingen gemist is tijdens reguliere lessen moet worden ingehaald bij de examensecretaris of diens vervanger. De leerling en ouders krijgen een deadline om het werk in te halen/ in te leveren van de examensecretaris per mail. Bij het niet nakomen van deze datum wordt er wederom per mail navraag gedaan bij de ouders waarom de leerling niet aan deze datum kon voldoen. De examencommissie besluit dan of dit een geldige reden is. Wanneer dit niet het geval is zal de examensecretaris voor het desbetreffende onderdeel een 1.0 of onvoldoende toekennen. Ouders krijgen hierover schriftelijk bericht.

7.3 Te laat

Een leerling mag bij een schoolexamen maximaal 15 minuten te laat komen. Hierna wordt de leerling niet meer toegelaten tot het klaslokaal. Bij kijk- en luistertoetsen is het niet toegestaan te laat te komen. Bij leerlingen die te laat zijn en daardoor niet meer toegelaten worden tot het klaslokaal wordt dit door de surveillant/docent opgenomen op het proces-verbaal als mogelijke onregelmatigheid. De examencommissie zal vervolgens kijken of er sprake is van een legitieme reden of van een onregelmatigheid. Wanneer er sprake is van een legitieme reden dan wordt de leerling in staat gesteld om het schoolexamen op een ander moment te maken. Wanneer er geen sprake is van een legitieme reden en dus een onregelmatigheid zal er volgens de procedure een passende maatregel worden genomen.

Wanneer praktisch werk te laat wordt ingeleverd wordt dit door de docent eveneens aangemerkt als mogelijke onregelmatigheid en zal dit behandeld worden door de examencommissie volgens de procedure.

7.4 Niet aanwezig

Het niet aanwezig zijn of niet tijdig inleveren van een schoolexamen of opdracht zonder legitieme reden wordt gezien als ongeoorloofd verzuim. Zo zijn afspraken met (para) medische diensten, zonder dat er een spoedeisende noodzaak is ongeoorloofd. Wanneer hier wel een legitieme reden voor is dan is er sprake van geoorloofd verzuim.

Geoorloofde redenen kunnen zijn:

- Een ziekmelding door een ouder of verzorger, telefonisch bij de schoolleiding/administratie tenminste 15 minuten voor aanvang van een schoolexamen en er een email is verstuurd naar examensecretariaat@bnc.nu met de reden waarom de leerling niet aanwezig kan zijn.
- Afwezigheid met toestemming van de schoolleiding;
- Overmacht (zoals een ongeluk of bijzondere familieomstandigheden).

Ongeoorloofde redenen zijn:

- Niet het juiste, gepubliceerde rooster hanteren (vergissingen in tijd, plaats of dag)
- Te laat komen/spijbelen
- Afspraken plannen zonder overleg met of medeweten van de schoolleiding
- Op vakantie gaan zonder toestemming van de schoolleiding.

Of er sprake is van ongeoorloofd of geoorloofd verzuim wordt bepaald door de examencommissie. Ongeoorloofd verzuim wordt behandeld als een onregelmatigheid volgens de daarvoor geldende procedure.

7. Herkansen

8a. Herkansen, inhalen van PTA- schoolexamen en 8b. herkansing centraal examen

Herkansen is het overdoen van een schoolexamen waarvoor de leerling al een cijfer heeft behaald. Herkansingen kan de leerling benutten om voor een PTA-onderdeel een hoger cijfer te behalen, waarbij het hoogst behaalde cijfer telt. Per vak en per periode staat in het PTA aangegeven welke onderdelen herkanst mogen worden

Schoolexamens vallen onder deze herkansingsregeling. De leerling mag per periode, met uitzondering van periode 4 en 7 één schoolexamen van alle gemaakte schoolexamens herkansen.

Als de leerling om een geldige reden was verhinderd, wordt door de examencommissie beslist of de leerling alsnog in de gelegenheid gesteld wordt het onderdeel af te leggen, mits voldaan is aan het gestelde onder artikel 7. In alle andere gevallen beslist de examencommissie. Dit wordt niet gezien als een herkansing, maar als het inhalen van een onderdeel, en heeft geen invloed op de geldende herkansingsregeling.

Let op:

Het werk moet volgens het PTA wel herkansbaar zijn;

De herkansing vindt plaats op een daarvoor afgesproken herkansingsmoment, zie 6. Data.

Leerlingen krijgen via Magister mail een bericht van de examensecretaris met daarin een link naar Forms om zich binnen een gestelde tijd op te geven voor deze herkansing.

Wanneer de leerling een centraal examen wil herkansen geeft de leerling dit uiterlijk twee dagen na de uitslag door aan de examencommissie, door een e-mail te sturen naar examensecretariaat@bnc.nu. Elke kandidaat heeft het recht op deelname aan de herkansing van ten hoogste één vak. Zie examenreglement ZAAM Artikel 17.

8. Centraal examen in een eerder leerjaar/afwijkende wijze examinering

Een leerling uit het derde leerjaar heeft de mogelijkheid toegelaten te worden tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.

De leerling, of bij minderjarigheid de wettelijke vertegenwoordiger, dient dit verzoek per mail in bij de examencommissie voor 23 september van het schooljaar waarin het voorloperexamen wordt afgelegd. Hierbij gelden twee voorwaarden:

De leerling heeft als overgangscijfer naar het betreffende leerjaar 8,0 of hoger voor dit vak;

Het verzoek dient vergezeld te gaan van een positief advies van de vakdocent.

De examencommissie besluit hierover, na overleg met de vakdocent(en) en informeert alle betrokkenen voor 1 oktober van het betreffende schooljaar over het besluit.

De examensecretaris is verantwoordelijk voor het organiseren van dit voorloperexamen. De vakdocent is verantwoordelijk voor het opstellen van een PTA op maat en de afstemming met de voorloperexamenkandidaat hierover.

Het schoolexamen in dat vak of die vakken dient/dienen volledig afgesloten te zijn voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.

Een voorloperexamenkandidaat heeft dezelfde rechten en plichten met betrekking tot het examen en de herkansingsmogelijkheden als een reguliere examenkandidaat.

Voor het continueren van het voorloperexamen is handhaving van het niveau vereist. Als de kandidaat zich op enig moment tijdens het voorloperexamen niet aan de verplichtingen houdt, zal de examencommissie beslissen over het continueren van het voorloperexamen.

Een voorloperexamenkandidaat heeft voor het gehele centraal schriftelijk examen recht op één herkansing.

Als de voorloperexamenkandidaat in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het derde leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

Zie verder het algemene ZAAM-examenreglement.

9. Afstroomprogramma naar een examenklas/ afstroom 3 HAVO naar 4TL

Bij zij-instromers naar een examenklas wordt gekeken welke eindtermen zij per vak hebben gemist. Voor deze leerlingen zal in overleg met de vakdocent een aangepast PTA opgesteld worden. Dit wordt met de leerling, ouders en mentor besproken. Het doel is binnen een redelijke termijn de gemiste PTA-onderdelen ingehaald te hebben.

11. Slaag/zakregeling

De slaag/zakregeling die gehanteerd wordt bij de bepaling van de examenuitslagen is vastgelegd in het Examenreglement Stichting ZAAM 2026-2027. Zie laatste bladzijden van dit document.

12. Examencommissie/ functie eindexamensecretaris

De benoeming en de samenstelling van de examencommissie wordt bepaald door de directeur. De commissie bestaat uit de volgende leden:

Mevr. H. Verkerk van der Horst (examensecretaris)

Dhr. K. Ebbelaar (docent Economie, decaan)

Vacature

Adres: Pierebaan 5

1141 GV Monnickendam

examencommissie@bnc.nu

De examencommissie heeft, naast de wettelijke taken en bevoegdheden uit het algemene ZAAM-examenreglement, de volgende taken en bevoegdheden:

- Behandelen van verzoeken van kandidaten voor bijzondere maatregelen bij een schoolexamen, wegens persoonlijke omstandigheden van de kandidaat.
- Behandelen van klachten van kandidaten voor vrijstelling of ontheffing.
- Behandelen van klachten van kandidaten over een primair besluit van de examinator, waaronder de inhoud of de beoordeling van een schoolexamen of schoolexamen.
- Behandelen van klachten van kandidaten over de omstandigheden waaronder een schoolexamen of schoolexamen is afgelegd.'
- Ook het voorbereiden van en/of adviseren over besluiten van de directeur ten aanzien van onregelmatigheden, en het horen van leerlingen als onderdeel hiervan zijn taken en bevoegdheden van de examencommissie.

De examensecretaris zorgt voor een correcte en zorgvuldige uitvoering van het geheel van de (school)examenprocedures, in samenwerking met medewerkers op alle niveaus in de school: administratie, secretariaat, applicatiebeheer, examinatoren, schoolleiding en teamleiding, conciërges, roostermakers, andere leden van het OOP.

Daarnaast is de examensecretaris doorgaans de contactpersoon voor intern en extern betrokkenen bij het schoolexamen en het centraal examen. De examensecretaris is belast met de voorbereiding en organisatie van de inrichting en uitvoering van het schoolexamen, het Digitaal Centraal Examen en het Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen (CSPE)

13. Bezwaar maken en Commissie van Beroep

Een leerling kan bezwaar maken tegen maatregelen of handelingen die strijdig zijn met het examenreglement. Dit bezwaar wordt in eerste instantie gericht tot de examencommissie van de school door een e-mail te sturen naar examencommissie@bnc.nu. De examencommissie neemt de klacht in behandeling en reageert hier binnen vijf werkdagen op met een besluit.

Als de leerling zich niet kan vinden in het besluit van de examencommissie, staat beroep open bij de Commissie van Beroep. In het Reglement van de Commissie van Beroep is de beroepsprocedure nader beschreven, zie het algemene ZAAM-examenreglement.

14. a. Soorten schoolexamens (SE) en b. Terminologie toetsingsvorm:

a. Soorten schoolexamens (SE)

Een (onderdeel van een) schoolexamen kan het volgende type zijn:

PW/SO	Een schriftelijke schoolexamen/opdracht, waarvoor een cijfer wordt gegeven en waarvan de weging staat vermeld in het PTA. Deze schoolexamen wordt buiten de schoolexamenweek afgenomen.
TT	Een schriftelijke schoolexamen/opdracht of mondelinge schoolexamen, waarvoor een cijfer wordt gegeven en waarvan de weging staat vermeld in het PTA. Deze schoolexamen wordt in de schoolexamenweek afgenomen.
PO	Een praktische opdracht, zoals een werkstuk, verslag of practicum, individueel of met meerderen gemaakt, waarvoor een cijfer wordt gegeven en waarvan de weging staat vermeld in het PTA.
OV	Een presentatie of een mondeling, waarvoor een cijfer wordt gegeven en waarvan de weging staat vermeld in het PTA.

b. Terminologie toetsingsvorm

Een schoolexamen kan op de onderstaande manieren afgenomen worden:

Mondeling

Schriftelijk

Praktische opdracht

Presentatie

Werkstuk

Verslag

15. Gang van zaken afname schoolexamens en examens

- De zitting van een schoolexamen start en eindigt op de geplande tijden.
- Je moet minstens 10 minuten vóór aanvang van het schoolexamen in de schoolexamen/examenruimte aanwezig zijn.
- Je gaat zitten achter de tafel met jouw naam erop of op de plek die je door de surveillant krijgt toegewezen.
- Papier en gebruik van schrijfgerei. Bij het schoolexamen/examen krijg je papier van school en daarop vermeld je de volgende gegevens:
 - Je voor- en achternaam
 - Het vak
 - Je vakdocent
 - De datum
- Het schoolexamen worden gemaakt met pen (blauw of zwart), tenzij anders is aangegeven.
- Het gebruik van Tipp-ex en vergelijkbare middelen is niet toegestaan.
- Meer tijd tijdens PTA-schoolexamen en examens. Leerlingen met Dyslexie en leerlingen met een kaart voor meer tijd krijgen 20% meer tijd voor hun werk. Zorg dat je kaart duidelijk op je tafel ligt.
- Tijdens de schoolexamens/examens mag je een flesje water en wat kleins te eten meenemen.
- Mobiele telefoons/smartwatches dienen buiten het lokaal te blijven.
- Leerlingen die (tot 15 minuten) te laat binnenkomen, nemen zwijsend plaats op de aangewezen plek en krijgen geen extra tijd achteraf
- Er is geen communicatie tussen leerlingen toegestaan tijdens de schoolexamenafname, ook niet als je je schoolexamen hebt afgerond.
- Het gebruik van hulpmiddelen anders dan die volgens het PTA zijn toegestaan is verboden tijdens het maken van schoolexamens. Een overzicht van de toegestane hulpmiddelen tijdens het centraal examen is tijdig aan de leerlingen uitgereikt. Woordenboeken en BiNas worden verzorgd door school. Je dient zelf te zorgen voor blauw- of zwart schrijvende pennen, potloden, geodriehoek, koershoekmeter, passer en rekenmachine CASIO fx-82EX. Het gebruik van Tip-exx en vergelijkbare middelen is ten strengste verboden. Dyslectici die met een pc (en eventueel spraakondersteuning) werken krijgen een laptop van de school. Dit geldt ook voor leerlingen die door andere omstandigheden met een pc willen/moeten werken. Bij deze laatste groep staat de spellingscontrole uit. De te gebruiken laptops zijn uiteraard niet verbonden met het internet.
- Zonder toestemming van de docent/surveillant mag een kandidaat gedurende een schoolexamen het lokaal niet verlaten, ook niet voor toiletbezoek.
- Gedurende 30 minuten volgende op het tijdstip van de aanvang van het schoolexamen is het een leerling niet toegestaan te vertrekken.

- Gedurende het laatste kwartier van het examen is het een leerling niet toegestaan het lokaal te verlaten.
- Tassen en andere spullen. Het is niet toegestaan om tassen naast je tafel in de schoolexamen/examenruimte te zetten of om een jas over je stoel te hangen. Laat waardevolle spullen thuis of in je kluis.
- Ziekte en afwezigheid. Zie artikel 7.2 van dit examenreglement.
- Indien een leerling zich niet houdt aan een of meer van de, hierboven genoemde, regels dan wordt dit door de docent/surveillant gezien als een (mogelijke) onregelmatigheid, waarvoor de daarvoor geldende procedure zal worden doorlopen.

16. Slotbepaling

In alle gevallen waarin deze regeling niet voorziet, beslist de directeur na overleg met de examencommissie.

17. Begrippenlijst

PTA	Programma Toetsing en Afsluiting.
CE	Centraal Examen
Eindexamenbesluit	Besluit van de overheid waarin alle regels voor het afnemen van de examens staan vermeld
Examencommissie	De examencommissie bestaat uit de genoemde leden in artikel 12 van dit examenreglement.
Examensecretaris	De examensecretaris zorgt voor een correcte en zorgvuldige uitvoering van het geheel van de (school)examenprocedures, in samenwerking met medewerkers op alle niveaus in de school: administratie, secretariaat, applicatiebeheer, examinatoren, schoolleiding en teamleiding, conciërges, roostermakers, andere leden van het OOP. Daarnaast is de examensecretaris doorgaans de contactpersoon voor intern en extern betrokkenen bij het schoolexamen en het centraal examen. De examensecretaris is belast met de voorbereiding en organisatie van de inrichting en uitvoering van het schoolexamen, het Digitaal Centraal Examen en het Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen (CSPE);
Examinator	De vakdocent
Herkansing	Het opnieuw deelnemen aan een PTA-schoolexamen
Inhalen	Het alsnog deelnemen aan een PTA-schoolexamen
Periode	In het examenjaar de tijd tussen zomervakantie en schoolexamenweek 1/5 of tussen 2/6 en 3/7 en tussen 3 en 4.
SE	Schoolexamen/schoolexamen
Slaag/zakregeling	Wettelijke richtlijnen om de uitslag voor het examen te bepalen.
TL	Theoretische leerweg

18. Algemeen ZAAM-Examenreglement 2026-2027

Het algemene ZAAM-examenreglement beschrijft de door de VO-Raad noodzakelijk geachte onderdelen van het examenreglement¹ die voor elke school gelijk zijn. Naast dit algemene ZAAM-examenreglement is elke ZAAM-school verplicht een schoolexamenreglement op te stellen waarin ten minste de door de VO-Raad als noodzakelijk aangemerkte onderdelen worden uitgewerkt die om een school specifieke invulling vragen². Samen vormen deze documenten het examenreglement van de school. Voor de school die praktijkonderwijs aanbiedt geldt een apart examenreglement.

1. Te allen tijde geldt dat de Wet voortgezet onderwijs 2020 en het bijbehorende Uitvoeringsbesluit WVO 2020 leidend zijn.

2. In gevallen waarin de Wet voortgezet onderwijs 2020, het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en/of het examenreglement niet voorzien beslist de rector of directeur. In voorkomende gevallen is overleg met of melding aan inspectie verplicht.

3. Het opstellen van een examenreglement is wettelijk verankerd in artikel 2.60 van de Wet voortgezet onderwijs 2020. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor het vaststellen van het examenreglement. De medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht op het examenreglement.

4. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting (PTA) worden jaarlijks door de rector of directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en actief verstrekt of toegezonden aan de kandidaten.

5. Elke school heeft een examencommissie en één of meerdere examensecretarissen.

5.1. De examencommissie bestaat uit een oneven aantal leden (tenminste drie). Leden van het bevoegd gezag, de rector of directeur, leden van de MR, leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers kunnen geen deel uitmaken van de examencommissie. De examencommissie heeft in ieder geval de volgende taken en verantwoordelijkheden³.

Voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering:

- a. Het jaarlijks opstellen van een voorstel examenreglement.
- b. Het jaarlijks opstellen van een voorstel PTA.
- c. Het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen.
- d. Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen.

Verdere taken van de examencommissie zijn, zij:

- stelt regels vast over haar werkwijze.
- stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
- evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
- verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies, bedoeld in het tweede tot en met het vierde lid, aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris van een school.

5.2. De rector of directeur wijst één of meerdere personeelsleden aan tot examensecretaris van het eindexamen. De examensecretaris heeft in ieder geval de volgende taken:

- a. Het ondersteunen van de rector of directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen
- b. Het ondersteunen van de rector of directeur bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA

1 Zie checklist VO-Raad:

https://www.voraad.nl/rails/active_storage/blobs/eyJfcmFpbHMiOnsibWVzc2FnZSI6IkJBaHBBb2thliwiZXhwIjpudWxsLCJwdXliOiJibG9iX2lkn19--e26328a72395ead36510a8517b6f7afc3c2389b3/Checklist%201%20Examenreglement%202025-2026.pdf

2 Deze staan beschreven in de notitie 'Richtlijn Examenreglement'.

3 Zie WVO Artikel 2.60e. Taken en bevoegdheden van de examencommissie

- c. Het ondersteunen en begeleiden van docenten in het opstellen en uitvoeren van het PTA
- d. Het verstrekken van overzichten van de schoolexamenresultaten
- e. Het (samen met de rector of directeur) tekenen van de overzichten en de eindbeoordeling van het schoolexamen
- f. Het (samen met de rector of directeur) vaststellen van de uitslag van het eindexamen
- g. Het, evenals de rector of directeur, tekenen van de diploma's en cijferlijsten

Overige taken en verantwoordelijkheden die het bevoegd gezag aan de examencommissie dan wel de examensecretaris heeft gegeven en die van belang zijn voor de uitvoering van het examenproces worden vastgelegd in het school specifieke deel van het examenreglement.

6. Bij onregelmatigheden⁴ kan alleen de rector of directeur maatregelen nemen en mogen er geen andere maatregelen worden genomen dan de sanctiemogelijkheden genoemd in artikel 3.58 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020:

6.1. Als een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen of deeleindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de rector of directeur maatregelen nemen.

6.2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:

- a. het toekennen van het cijfer 1 voor een schoolexamen van het schoolexamen, de rekenschoolexamen of het centraal examen
- b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer schoolexamen van het schoolexamen, de rekenschoolexamen of het centraal examen,
- c. het ongeldig verklaren van een of meer schoolexamen van het al afgelegde deel van het schoolexamen, de rekenschoolexamen of het centraal examen,
- d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector of directeur aan te wijzen onderdelen.

Als het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

6.3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, als de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.

6.4. Een examenkandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger kan tegen een beslissing van de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep voor de eindexamens. Van de commissie van beroep mag de rector of directeur geen deel uitmaken.

6.5. In overeenstemming met artikel 2.64 van de Wet voortgezet onderwijs wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep voor de eindexamens, met ingang van de dag na die waarop de beslissing aan de leerling is uitgereikt of toegezonden. De commissie beslist binnen twee weken na ontvangst van het verzoekschrift. Zij kan de beslissing voor ten hoogste twee weken verdagen. De commissie stelt bij haar beslissing op een bezwaarschrift tegen een maatregel als bedoeld in artikel 3.58 van het Uitvoeringsbesluit

WVO 2020 zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen of deeleindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd artikel 3.58 lid 3 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat als deze minderjarig is, aan de rector of directeur en aan de inspectie.

4 Voorbeelden van onregelmatigheden zijn (niet-limitatief): ongeoorloofd verzuim, fraude, (gelegenheid geven tot) spieken, niet tijdig inleveren of afronden van examenonderdelen, gebruik maken van ongeoorloofde hulpmiddelen (zoals AI) en plagiaat plegen.

7. De Commissie van Beroep bestaat uit een externe voorzitter, twee leden en hun vervangers.

De Commissie van Beroep wordt ondersteund door een secretaris. Het postadres is: Commissie van Beroep van Stichting ZAAM, postbus 12426, 1100 AK Amsterdam Het e-mailadres is cvbe@zaam.nl.

Wat betreft de procedure bij de Commissie van Beroep, geldt de regeling

Beroep tegen Examenbeslissingen van Stichting ZAAM. Informatie hierover staat vermeld op de website <https://www.zaam.nl/over-zaam/beleid-en-reglementen/>.

8. Deelname aan het geplande schoolexamen uit het programma van toetsing en afsluiting is verplicht.

9. Het inleveren van werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de deadline is verplicht.

10. Het afgerond hebben van het schoolexamen geldt volgens artikel 2.55 lid 2 van de WVO als voorwaarde voor toelating aan het centraal examen. In het geval van schriftelijke examens geldt als voorwaarde voor toelating tot het centraal examen dat het schoolexamen volledig is afgesloten voor aanvang van het eerste tijdvak. In het geval van flexibele digitale examens BB

KB geldt dat het schoolexamen in het betreffende tijdvak is afgesloten voor het centraal examen.

11. Voor de aanvang van het centraal examen ontvangt de kandidaat als formele afronding van het schoolexamen een overzicht per vak van de resultaten van alle onderdelen en de eindbeoordeling van het schoolexamen, dat is getekend door de rector of directeur en de examensecretaris. De kandidaat tekent voor ontvangst.

12. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10. Als in een vak ook centraal examen wordt afgelegd, wordt een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.

13. Volgens artikel 3.32 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 wordt het eindcijfer eindexamen uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10. De rector of directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer van het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Als de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

14. Het centraal examenwerk wordt tenminste zes maanden na afname bewaard op school.

15. Volgens artikel 2.56 lid 4 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 is het mogelijk voor leerlingen om toegelaten te worden tot het centraal examen in een eerder leerjaar:

15.1. Het bevoegd gezag kan leerlingen de gelegenheid geven om in het voorlaatste of in het daaraan voorafgaande leerjaar het centraal examen in één of meer vakken, maar niet in alle vakken, af te leggen.

15.2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.

15.3. Als een leerling overeenkomstig lid 1 in één of meer vakken eindexamen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, maakt de rector of directeur het eindcijfer van dit eindexamen schriftelijk aan de examenkandidaat bekend zodra deze is vastgesteld, onder mededeling van het recht op herkansing, bedoeld in artikel 3.38 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

15.4. Als de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.

16. Volgens artikel 3.54 en artikel 3.55 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 kan de rector of directeur een afwijkende wijze van examineren toestaan:

16.1. De rector of directeur kan toestaan dat een examenkandidaat op grond van zijn handicap of ziekte het eindexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. De rector of directeur bepaalt de wijze waarop het eindexamen vanwege zijn handicap of ziekte wordt afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

B2526-26 – Vastgesteld 14-04-2026 door CvB en 27-08-2026 door GMR

16.2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap of ziekte, geldt voor de aangepaste wijze van examineren, bedoelt in het eerste lid, dat:

- a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld,
- b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van het schoolexamen van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
- c. een andere aanpassing kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigenverklaring over betrokkene een voorstel wordt gedaan of als de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.

16.3. Het bevoegd gezag kan toestaan dat voor een examenkandidaat op grond van onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal wordt afgeweken van dit besluit, als deze examenkandidaat met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en het Nederlands niet de moedertaal is. Deze afwijking kan betrekking hebben op:

- a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
- b. het vak Nederlandse taal;
- c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

16.4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen uit een verlenging van de duur van het desbetreffende schoolexamen van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek van de Nederlandse taal.

16.5. Van elke afwijking op grond van lid 1 tot en met 3 wordt zo spoedig mogelijk mededeling gedaan aan de inspectie.

Het rector of directeur kan volgens artikel 2.55 lid 4 van het WVO 2020 een examenkandidaat die wegens ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen in één of meer vakken niet heeft kunnen afsluiten voor het begin van het eerste tijdvak van het centraal examen, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in een vak af te sluiten voor het centraal examen in dat vak of in die vakken, maar na het begin van het eerste tijdvak.

De examenkandidaat die om de reden uit de voorgaande volzin, ter beoordeling van de rector of directeur, is verhinderd bij het centraal examen van een of meer vakken in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, krijgt in het tweede tijdvak de gelegenheid het centraal examen alsnog te voltooien. Dit in afwijking van artikel 10 van dit reglement.

17. De eindexamenkandidaat heeft recht op inzage in het eigen gemaakte werk en de beoordeling hiervan van het schoolexamen en het centraal examen.

B2526-26 – Vastgesteld 14-04-2026 door CvB en 27-08-2026 door GMR